Ársskýrsla 2014

LÍFSVERK
LÍFEYRISSJÓÐUR

Efnisyfirlit

Ávarp stjórnarformanns....4
Um sjóðinn 6
Ávöxtun og þróun markaða....7
Iðgjöld og lífeyrir....8
Áhættustefna.... 10
Fjárfestingarstefna.... 11
Tryggingafræðileg staða.... 12
Verðbréfaeign og fjárfestingar.... 13
Séreignardeild.... 14
Sjóðfélagalán.... 16
Stjórn 17
Starfsmenn.... 18
Ársreikningur 21
Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra.... 22
Áritun óháðs endurskoðanda.... 24
Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris 25
Efnahagsreikningur.... 26
Sjóðsstreymisyfirlit.... 27
Yfirlit um breytingar á hreinni eign deilda til greiðslu lífeyris.... 28
Efnahagsreikningur deilda 29
Sjóðstreymisyfirlit deilda 30
Skýringar.... 31

Ávarp stjórnarformanns

Eftir nafnbreytingu sem samþykkt var á aðalfundi Lífeyrissjóðs Verkfræðinga 2014 er núna í fyrsta skipti gefin út ársskýrsla fyrir Lífsverk Lífeyrissjóð sem eftir sem áður byggir á sama grunni og hefur ekki tekið neinum byltingarkenndum breytingum frá því sem áður var. Áfram er byggt á þeirri sérstöðu sem sjóðurinn hefur haft varðandi hagstæð lán til sjóðfélaga. Áfram njótum við sérstöðu varðandi örorkutíðnina sem ég tel að sé sú lægsta í öllu lífeyrissjóðakerfinu og gerir sjóðnum kleift að lifa við hagstæðari réttindaávinningstöflur en aðrir sjóðir. Og áfram verður lögð áhersla á að laða að sjóðnum starfandi verkfræðinga. Að auki munum við smám saman auka markaðssetningu sjóðsins fyrir aðra háskólamenntaða sérfræðinga sem gera má ráð fyrir að búi við svipað starfsumhverfi og verkfræðingar. Meðal annars með því móti sé ég fyrir mér stærri sjóð og hagstæðari rekstur.

Ávöxtun Lífsverks Lífeyrissjóðs á árinu 2014 var jákvæð í samtryggingardeild og öllum leiðum séreignardeildarinnar. Hrein raunávöxtun samtryggingardeildar nam 6,1% sem er bæði mjög vel yfir því 3,5% viðmiði sem lífeyrissjóðum er sett og eins besta afkoma sjóðsins frá því á árinu 2006. Séreignarleiðirnar sem núna eru kallaðar Lífsverk 1, Lífsverk 2 og Lífsverk 3 skiluðu á sama tíma jákvæðri raunávöxtun á bilinu 1,7% til 3,5%. Að mínu mati eru þessar afkomutölur vel ásættanlegar í því rekstrar- og fjárfestingaumhverfi sem var til staðar á árinu og þá fjárfestingarstefnu sem í gildi var hjá hverri leið fyrir sig

Í árslok nam samanlögð hrein eign til greiðslu lífeyris 57,7 milljörðum króna og hafði þá aukist um 6,3 milljarða á árinu. Út frá viðmiði hreinnar eignar er sjóðurinn sá fjórtándi stærsti á landinu.

Góð ávöxtun samtryggingardeildarinnar leiddi að sjálfsögðu til þess að áfallin tryggingafræðileg staða batnaði talsvert á milli ára eða úr -3,0% í -0,3%. Í samræmi við nýjar samþykktir sjóðsins kallaði góð staða framtíðarskuldbindinga á breytingu á réttindaávinningstöflum sjóðsins til hagsbóta fyrir greiðandi sjóðfélaga. Leiðrétting taflnanna sem var eins og áður sagði virkum sjóðfélögum til hagsbóta hafði í för með sér lækkun á tryggingafræðilegri stöðu framtíðarskuldbindinga úr +7,0% í +0,8%. Eftir sem áður er tryggingafræðileg heildarstaða í árslok jákvæð uppá 0,2% sem er með því besta sem gerist hjá íslenskum lífeyrissjóðum. Mér finnst sérstök ástæða til að benda á að ekki eingöngu var heildarstaðan réttu megin við strikið um síðustu áramót heldur er líka gott jafnvægi milli áfallinna og framtíðarskuldbindinga sem er réttlætismál fyrir alla sjóðfélaga, bæði lífeyrisþega og greiðandi félaga. Með breytingum sem gerðar voru á samþykktum sjóðsins á aðalfundi 2013 var komið á ákveðinni tryggingu á þessu innbyrðis jafnvægi til framtíðar.

Fyrir aðalfund sjóðsins 2014 fór í fyrsta skipti fram stjórnarkjör með rafrænum hætti þar sem sjóðfélögum gafst kostur á að kjósa stjórnarmenn hvort sem var með því að skrá sig inn á sjóðfélagagátt sína eða með því að mæta á skrifstofu sjóðsins. „Kjörstaðir“ voru opnir í fimm virka daga og var boðið upp á kynningu frambjóðenda á vefsíðu sjóðsins. Tilgangur þessa nýja fyrirkomulags er ekki bara að vera leiðandi í rafrænni þjónustu við sjóðfélaga heldur líka að auka þátttöku í kosningu til stjórnar og styrkja þannig það sjóðfélagalýðræði sem er ein af sérstöðum sjóðsins. Ljóst er að hvort tveggja tókst, kosningin gekk með aðstoð starfsmanna sjóðsins hnökralaust fyrir sig, öll atkvæðin skiluðu sér með rafrænum hætti og þátttaka í kosningunum u.þ.b. fjórfaldaðist frá því sem verið hafði árið á undan.

Rekstrarumhverfi lífeyrissjóða á liðnu ári svipaði í öllum meginþáttum til þess sem við höfum lifað við allt frá bankahruni. Gjaldeyrishöft voru og eru ennþá til staðar, nýfjárfesting í atvinnulífi á Íslandi var tiltölulega lítil, fyrirtækjum á skráðum hlutabréfamarkaði fjölgaði einungis um tvö og áfram var mikil óvissa í alþjóðlegum stjórnmálum og efnahagslífi. Að mínu mati hefur rekstur Lífsverks þrátt fyrir þetta tekið framförum á undanförnum árum með vandaðri áhættustefnu sem á að verja sjóðinn fyrir áföllum og fjárfestingarstefnu sem tekur mikið tillit til áhættustefnunnar. Tiltektum eftirhrunsáranna er líka nánast lokið sem sést á því að varúðarniðurfærslur hafa að svolitlu leyti verið að skila sér til baka á undanförnum tveimur árum. Afkoma sjóðsins er líka orðin svipuð og hjá meginþorra lífeyrissjóðanna.

Mig langar að nota þetta tækifæri til að fjalla sérstaklega um sérstöðu Lífsverks hvað varðar örorkumál en þau hafa margháttuð áhrif á afkomu sjóðsins, tryggingafræðilega stöðu hans og almennan réttindaávinning sjóðfélaga. Í fyrsta lagi er örorkutíðni hjá Lífsverki mikið lægri en gerist hjá flestum öðrum sjóðum. Fyrir það ber að þakka. Það gerir okkur kleift að styðjast við lægri örorkulíkur en aðrir sjóðir þegar kemur að útreikningi tryggingafræðilegrar stöðu. Um leið skapar það forsendur fyrir hagstæðari réttindaávinningi sjóðfélaga en almennt gerist. Tvö önnur atriði sem ekki eru sjóðnum jafn hagfelld spila líka þarna inní í gegnum lagaramma lífeyrissjóðanna. Þar er annars vegar um að ræða sérstaka jöfnun örorkubyrði sem lífeyrissjóðir njóta frá ríkinu og er úthlutað í hlutfalli við raunverulega örorkubyrði sjóðanna. Með vísan í það sem að framan sagði eru þessar jöfnunarfærslur mikið lægri til Lífsverks en annarra sjóða af svipaðri stærð. Hins vegar er um að ræða nýtilkominn gjaldalið sem lagður er jafnt á alla sjóði og rennur til rekstrar VIRK endurhæfingarsjóðs sem á að vinna að fækkun örorkulífeyrisþega á landinu. Á árinu 2014 nam þessi eini liður u.þ.b. 18,6% af öðrum rekstrarkostnaði sjóðsins. Heildargreiðslur námu 34 milljónum króna en sýnilegur sparnaður vegna fækkunar örorkuþega var sáralítill ef nokkur. Það er því ljóst að um mjög óréttláta niðurskiptingu kostnaðar vegna VIRK er að ræða og hefur framkvæmdastjóri ítrekað komið því á framfæri innan Landssamtaka lífeyrissjóða og talað fyrir því að lögum um VIRK verði breytt.

Þrátt fyrir að hlutfall lífeyris af greiddum iðgjöldum sé smám saman að hækka er sjóðurinn enn „ungur“ með lágt hlutfall lífeyrisgreiðslna á móti iðgjöldum og getur á flestan hátt horft björtum augum fram á veginn. Það er ekki síst að þakka mikilli og góðri vinnu sem átt hefur sér stað á undanförnum árum. Fyrir það vil ég þakka bæði starfsmönnum sjóðsins og félögum mínum í stjórn hans frá síðari hluta árs 2010 þegar ég kom inn í stjórnina í fyrsta skipti. Framundan er frekari uppbygging sem ég hlakka til að taka þátt í fái ég til þess stuðnings í því stjórnarkjöri sem er framundan.

Valur Hreggviðsson
Formaður stjórnar Lífsverks lífeyrissjóðs

Um sjóðinn

Lífsverk lífeyrissjóður var stofnaður árið 1954 af Verkfræðingafélagi Íslands og hét sjóðurinn þá Lífeyrissjóður Verkfræðingafélags Íslands. Sjóðurinn var fyrsti lífeyrissjóðurinn sem byggði á aldurstengdum réttindum, tók upp sjóðfélagalýðræði og rafrænt stjórnarkjör.

Lífsverk er blandaður lífeyrissjóður sem starfrækir samtryggingar- og séreignardeild. Í boði eru tvær leiðir fyrir 12% skylduiðgjald í samtryggingardeild.

- Samtryggingarleið
- Blönduð leið

Leiðirnar eru ólíkar með tilliti til erfanleika og útgreiðslna.

Samtryggingarleiðin er leið þar sem 12% skylduiðgjaldið rennur allt í samtryggingardeild og veitir sjóðfélögum hærri ævilangan lífeyri. Með greiðslu iðgjalda í samtryggingardeild ávinnur sjóðfélagi sér víðtæk og dýrmæt réttindi. Réttindaávinnsla fyrir greidd iðgjöld er afar góð hjá sjóðnum og var hún hækkuð 1.1.2015 fyrir greidd iðgjöld frá þeim tíma. Réttindin felast í greiðslu ævilangs lífeyris sem tekur mið af greiddum iðgjöldum, tryggingavernd vegna örorku sjóðfélaga, auk maka- og barnalífeyris. Tryggingaverndin hefur verið ríkari en hjá mörgum öðrum lífeyrissjóðum. Mikilvægi þess að njóta ævilangs lífeyris eykst stöðugt með hækkandi lífslíkum.

Blandaða leiðin er leið þar sem 12% skylduiðgjaldi er skipt í 10% iðgjald sem rennur í samtryggingardeild og 2% sem rennur í séreignardeild. Þessi leið veitir sjóðfélögum aukinn sveigjanleika í útgreiðslum þar sem hluti af skyldusparnaði rennur í séreign sem erfist. Hægt er að velja á milli þriggja mismunandi ávöxtunarleiða Lífsverk 1, 2 og 3 sem hafa mismunandi áhættustig.

Lífsverk er sjóður háskólamenntaðra sérfræðinga. Allir verkfræðingar og aðrir háskólamenntaðir sérfræðingar geta sótt um aðild að samtryggingardeild sjóðsins. Almennt er þó miðað við að þeir hafi lokið a.m.k. fyrstu háskólagráðu í raungreinum (BSc eða sambærilegt) eða framhaldsnámi í háskóla í öðrum greinum (MS, MA, MBA, PhD eða sambærilegt). Öllum er þess utan heimilt að greiða viðbótarlífeyrissparnað til séreignardeildar Lífsverks með gerð samnings þar um.

Sjóðurinn stækkaði um 12,2% á árinu og námu heildareignir beggja deilda, samtryggingar og séreignar, um 57,7 milljörðum króna. Hrein eign í árslok 2014 til greiðslu lífeyris í samtryggingardeild var 49.880 m.kr. og í séreignardeild 7.777 m.kr. Allar fjárfestingarleiðir skiluðu jákvæðri nafn- og raunávöxtun á árinu.

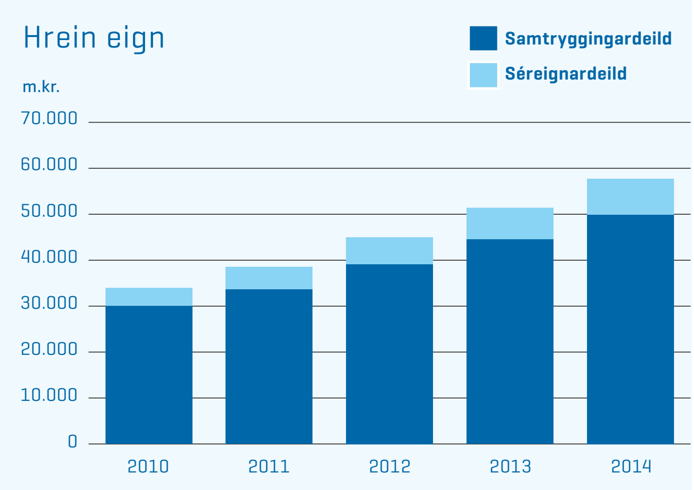

Gildi sjóðsins eru:

- Heilindi
- Jákvæðni
- Ábyrgð

Ávöxtun og þróun markaða

Ávöxtun samtryggingardeildar

Ávöxtun samtryggingardeildar sjóðsins var góð þegar tekið er mið af áhættustigi sjóðsins og fjárfestingarmöguleikum. Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris var 49.880 m.kr. og hækkaði um 12,1% á milli ára. Nafnávöxtun samtryggingardeildar var 7,4% og raunávöxtun 6,3%, samanborið við 8,7% nafnávöxtun og 4,8% raunávöxtun árið 2013. Þriðja árið í röð var raunávöxtun sjóðsins yfir þeim 3,5% mörkum sem lífeyrissjóðum er gert að miða við í útreikningi á tryggingafræðilegri stöðu. Erlend verðbréf gáfu bestu ávöxtun eignaflokka í samtryggingardeild. Hlutfall erlendra mynta sjóðsins í árslok var 18,7%.

Þróun markaða

Vísitala neysluverðs hækkaði um 1,0% á árinu og gengi krónunnar styrktist um rúm 0,3%. Stýrivextir Seðlabankans lækkuðu um 0,75% á seinnihluta ársins. Verðtryggð skuldabréfavísitala GAMMA (GAMMAi) hækkaði um 1,9% á árinu en óverðtryggð skuldabréfavísitala GAMMA (GAMMAxi) hækkaði um 10,3%. Stýrivextir erlendis eru í sögulegu lágmarki hjá mörgum þjóðum eða í kringum 0%. Hækkun var á heimsvísitölu hlutabréfa (MSCI World TR) en vísitalan hækkaði um 4,9% mælt í USD og bandaríska S&P 500 TR vísitalan hækkaði um 13,7% mælt í USD. Eins hækkaði MSCI BRIK vísitalan (Brasilía, Rússland, Indland og Kína) um 7,3% mælt í EUR. Þá var þróun á hlutabréfavísitölum í Evrópu misjöfn en þýska DAX vísitalan hækkaði um 2,7% mælt í EUR og breska FTSE vísitalan lækkaði um 2,7% mælt í GBP.

Hlutafé í Sjóvá og HB Granda var tekið til viðskipta á aðallista í Kauphöll Íslands á árinu. OMXI8GI hlutabréfavísitala Kauphallar Íslands hækkaði um 6,5% á árinu. Hampiðjan hækkaði mest á árinu um 74,6%, en félagið er skráð á First North markaðinn í Kauphöllinni. Þá hækkaði HB Grandi um 60,5% og Össur um 58,5%. Mest lækkaði Reginn um 12,9% og TM um 12,0%. Allar ávöxtunartölur eru að teknu tilliti til arðgreiðslna.

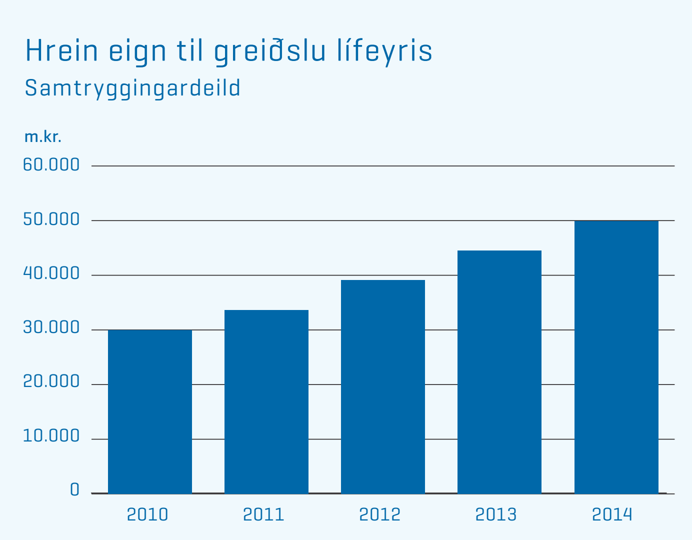

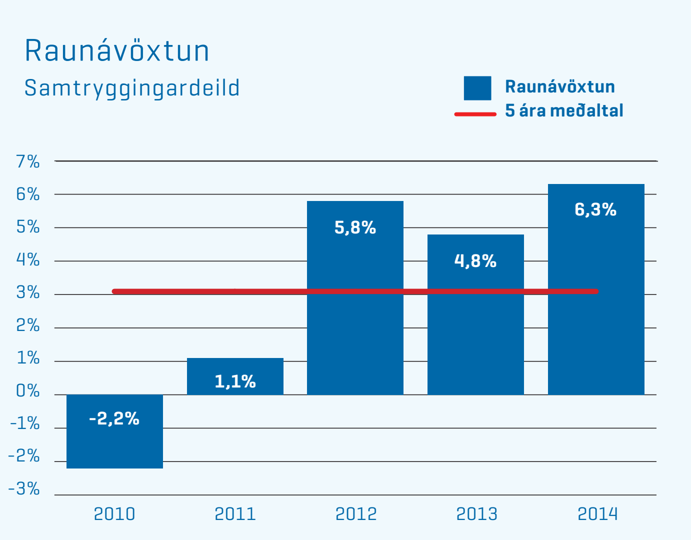

Iðgjöld og lífeyrir

Iðgjöld

Iðgjaldagreiðslur sjóðfélaga til samtryggingardeildar sjóðsins námu 2.674 m.kr. sem er aukning um 4,3% frá fyrra ári. Á árinu greiddu 2.832 sjóðfélagar iðgjöld í sjóðinn en meðalfjöldi virkra sjóðfélaga var 2.568. Sjóðfélögum fjölgar á milli ára.

	2014	2013	% breyting milli ára
Iðgjöld í m.kr.	2.674	2.563	4,3%
Meðalfjöldi virkra sjóðfélaga	2.568	2.566	0,1%
Fjöldi sjóðfélaga sem greiddu í sjóðinn	2.832	2.830	0,1%

Hlutfall karla sem greiddu í sjóðinn er um 79% og kvenna um 21% og hefur þetta hlutfall verið nánast óbreytt til nokkurra ára. Fjöldi launagreiðenda sem greiddu í sjóðinn var 993 samanborið við 991 árið áður. Meðalaldur virkra greiðenda í sjóðnum er 44 ár. Alls eiga 4.255 sjóðfélagar réttindi í sjóðnum í lok árs 2014 sem er 2,3% aukning frá fyrra ári.

Nýjar réttindatöflur tóku gildi 1.1.2015 í samræmi við grein 6.2 í samþykktum sjóðsins. Réttindaávinningur fyrir greitt iðgjald í framtíðinni hækkaði við breytingarnar. Það þýðir að hver króna sem greidd verður til sjóðsins frá þeim tíma myndar að meðaltali hærri rétt en áður. Aldurstengd réttindaávinnsla samtryggingardeildar er góð samanborið við aðra samtryggingarsjóði.

Lágmarksiðgjald í samtryggingardeild sjóðsins er 10% af launum og hámarksiðgjald er 16% af launum.

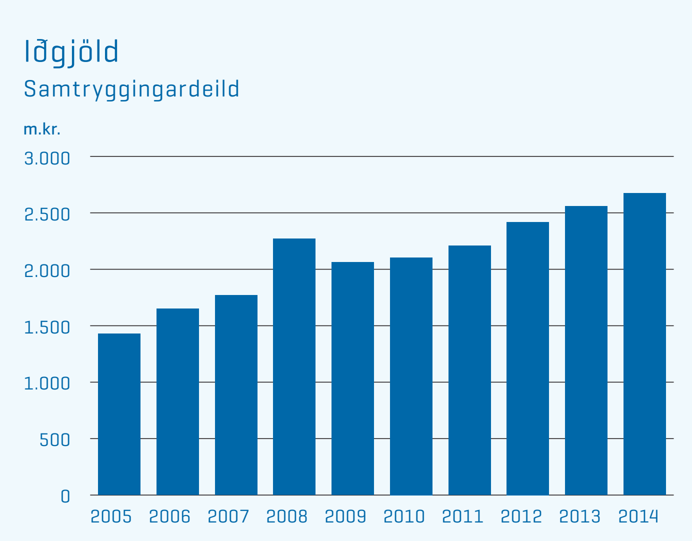

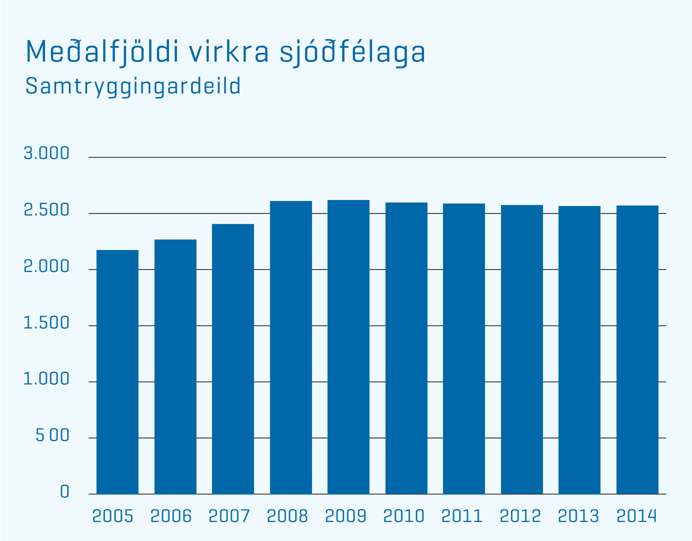

Lífeyrir

Lífeyrisgreiðslur til lífeyrisþega samtryggingardeildar samanstanda af ævilöngum lífeyri til sjóðfélaga auk maka-, barna og örorkulífeyris. Tryggingaverndin hefur verið ríkari en hjá mörgum öðrum lífeyrissjóðum.

Lífeyrisgreiðslur námu 550 m.kr. á árinu 2014 og jukust um 7,4% frá fyrra ári. Hlutfall lífeyrisgreiðslna af iðgjöldum var 21,8% og hækkaði um 0,6% milli ára. Meðalfjöldi lífeyrisþega á árinu 2014 var 325 og jókst á milli ára. Heildarfjöldi lífeyrisþega á árinu var 353.

	2014	2013	% breyting milli ára
Lífeyrisgreiðslur	550	512	7,4%
Meðalfjöldi lífeyrisþega	325	301	8,0%

Lífeyrisgreiðslur eru verðtryggðar og taka breytingum í samræmi við vísitölu neysluverðs sem hækkaði um 1,03% á árinu.

Hlutfallsleg skipting lífeyrisgreiðslna var þannig að greiðslur til ellilífeyrisþega voru 76,7% af heildar lífeyrisgreiðslum ársins eða samtals 421 m.kr., makalífeyrir var 13,6% eða 74 m.kr., barnalífeyrir var 1,4% eða tæpar 8 m.kr. og örorkulífeyrir var 8,3% eða um 46 m.kr.

Örorkutíðni sjóðfélaga er ennþá með því lægsta sem gerist hjá lífeyrissjóðum. Það þýðir að sjóðurinn getur varið hærra hlutfalli af iðgjöldum til eftirlaunagreiðslna en margir aðrir sjóðir.

Meðalfjöldi lífeyrisþega
Samtryggingardeild

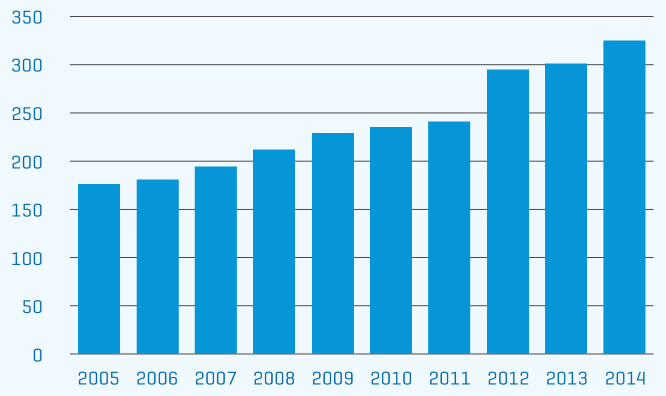

Lífeyrir
Samtryggingardeild

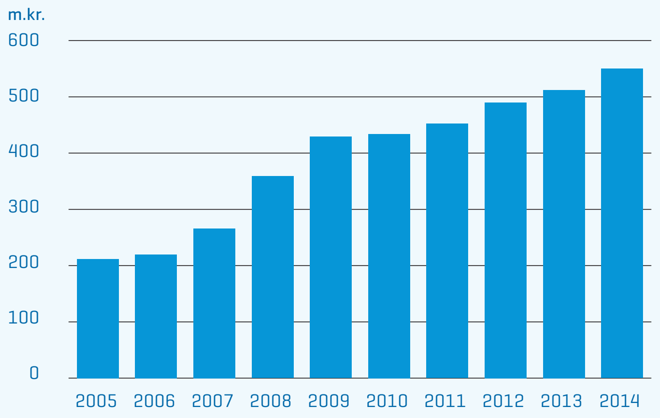

Áhættustefna

Áhættustefna sjóðsins var sett með hliðsjón af leiðbeinandi tilmælum Fjármálaeftirlitsins um áhættustýringu samtryggingar- og séreignardeilda lífeyrissjóða.

Tilgangur áhættustefnunnar er að skilgreina skipulag, umsjón og ábyrgð er varðar framkvæmd áhættustýringar, að skilgreina þá áhættuþætti sem sjóðurinn vill fylgjast með og jafnframt að skilgreina hvernig og hvenær fylgst verður með þessum áhættuþáttum. Þá leggur sjóðurinn mat á mikilvægi hvers áhættuþáttar með flokkun sem endurspeglar forgangsröðun við áhættustýringu á hverjum tíma. Horft er til líkna á viðkomandi áhættu og þeim afleiðingum sem hún gæti valdið. Árlega er áhættustefna sjóðsins endurmetin samhliða vinnu við fjárfestingarstefnu komandi árs og tekur fjárfestingarstefnan á mörgum skilgreindum áhættum í áhættustefnunni.

Áhætta er skilgreind sem hætta á atburði sem dregur úr líkunum á því að lífeyrissjóðurinn nái markmiðum sínum, en meginmarkmið lífeyrissjóðsins er að greiða lífeyri samkvæmt samþykktum. Áhætta er því öll þau atvik er geta marktækt haft áhrif á getu lífeyrissjóðsins til að standa við skuldbindingar sínar, þ.e. að tryggingafræðileg staða verði neikvæð til skemmri eða lengri tíma.

Áhættu sjóðsins er skipt í fjárhagslega áhættu, lífeyristryggingaráhættu, lausafjáráhættu, mótaðilaáhættu og rekstraráhættu.

Fjárhagsleg áhætta

Ársfjórðungslega gerir sjóðurinn ítarlega skýrslu um fjárhagslega áhættu sjóðsins en þar er farið ofan í þá áhættuþætti sem taldir eru upp hér fyrir neðan undir fjárhagsleg áhætta.

Ýmsar næmnigreiningar eru gerðar og áhrif þeirra á eignasafnið metin. Sem dæmi er vaxtaáhætta verðtryggðra og óverðtryggðra vaxta skoðuð. Þar er mælt hvaða áhrif 1% breyting á vöxtum hefur á markaðsvirði eignasafnsins út frá mismunandi líftíma. Þá er verðbreyting á stærstu myntum sjóðsins skoðaðar sem og EUR/USD krossinn og hvaða áhrif verðbólga hefur á tryggingafræðilega stöðu.

Einnig eru ýmsar sviðsmyndir settar fram þar sem áhrif ýmissa þátta á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins eru metin. Þar er verðbólguskot skoðað, miklar verðbreytingar á erlendum og innlendum hlutabréfamörkuðum sem og sveiflur á gengi krónunnar svo dæmi séu nefnd.

Reiknað er út ársfjórðungslegt og árlegt fé í húfi (e. VaR) miðað við 99% vissu bæði út frá uppgjöri á kaupkröfu og markaðskröfu. VaR er notað til að meta líkur á tilteknu tapi miðað við núverandi eignasafn og söguleg gögn. Staðalfrávik er notað til að meta sveiflur eignasafna.

Lífeyristryggingar-áhætta	Lausafjáráhætta	Mótaðilaáhætta	Fjárhagsleg áhætta	Rekstraráhætta
Skerðingaráhætta Iðgjaldaáhætta Umhverfisáhætta Lýðfræðileg áhætta Réttindaflutnings-áhætta	Seljanleikaáhætta Útstreymisáhætta	Útlánaáhætta Samþjöppunaráhætta Landsáhætta Afhendingaráhætta Uppgjörsáhætta	Vaxta og endurfjár-festingaáhætta Uppgreiðsluáhætta Markaðsáhætta Gjaldmiðlaáhætta Ósamræmisáhætta Verðbólguáhætta Áhætta vegna eigna utan efnahagsreiknings	Starfsmannaáhætta Áhætta vegna svika Áhætta vegna upplýsingatækni Orðsporsáhætta Pólitísk áhætta/ lög og reglur Skjalaáhætta Úrskurðaráhætta lífeyris Áhætta vegna útvistunar Upplýsingaáhætta

Fjárfestingarstefna

Fjárfestingarstefna sjóðsins er mótuð árlega og samþykkti stjórn Lífsverks fjárfestingarstefnu sjóðsins fyrir árið 2015 í nóvember sl. Hver eignaflokkur var metinn út frá stöðu markaða og framtíðarhorfa þar sem litið var til samspils áhættu og ávöxtunar. Við mat á áhættustigi sjóðsins var litið til mats á skuldbindingum hans, framtíðargreiðsluflæði, aldurssamsetningar sjóðfélaga og tryggingafræðilegrar stöðu. Auk þess var samspil eigna og skuldbindinga skoðað út frá hversu næmt safnið var með tilliti til verðbólgu og breytingu vaxta. Í kjölfarið voru gerðar ýmsar sviðsmyndir. Í framhaldi af þessari vinnu var sett fram fjárfestingarstefna sjóðsins ásamt fjárfestingarheimildum.

Þá eru ákveðin vikmörk á hverjum eignaflokki í fjárfestingarstefnunni en tilgangur vikmarka er að sjóðurinn geti nýtt sér markaðsaðstæður á hverjum tíma eða brugðist við óvæntum aðstæðum. Fjárfestingarstefnan var svo borin saman við eignasafn sjóðsins og fjárfestingarstefnu ársins 2015 í framfallinu (e. efficient frontier).

Í ljósi gjaldeyrishafta og í kjölfar bankahruns hafa fjárfestingarkostir lífeyrissjóða takmarkast mikið. Þó hefur fjárfestingarkostum innanlands verið að fjölga aðeins og horfur eru á að það muni halda áfram. Fjárfestingarstefnan endurspeglar þó þann skort á fjárfestingartækifærum sem eru í dag. Ef borin er saman eignasamsetning samtryggingardeildar sjóðsins í lok árs 2014 við fjárfestingarstefnu fyrir árið 2015 eru helstu breytingar þær að innlán, innlend skuldabréf og erlend skuldabréf minnka lítillega og erlend hlutabréf og sérsniðnar fjárfestingar aukast.

Viðmið eignaflokka

Hver undirflokkur eigna hefur sitt viðmið og er árangur og flökt hvers flokks borin reglulega saman við árangur og flökt viðmiðs. Viðmið eignaflokka eru í töflu hér fyrir neðan.

Fjárfestingarstefna 2015
Samtryggingardeild

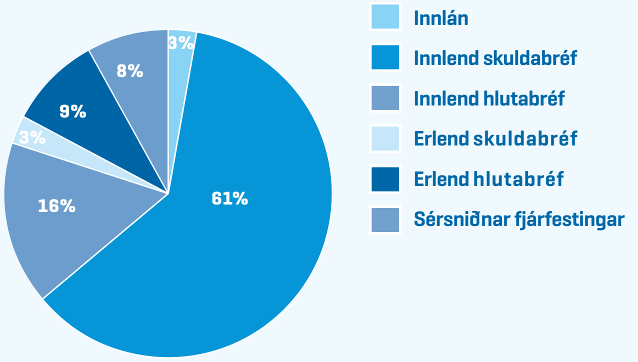

Innlán	OMXI3MNI vísitala ríkisbréfa með 3ja mánaða líftíma
Innlend skuldabréf	Gamma GBI skuldabréfavísitala
Innlend hlutabréf	OMXI8GISK hlutabréfavísitala Kauphallar Íslands
Erlend hlutabréf	MSCI World Index Total Return hlutabréfavísitala Morgan Stanley
Erlend skuldabréf	BARCAP TR Bond Index skuldabréfavísitala Barclays Capital
Sérsniðnar fjárfestingar	HFRI FoF Composite Index marksjóðasjóðavísitala frá Hedge Fund Research

Tryggingafræðileg staða

Samkvæmt tryggingafræðilegri athugun samtryggingardeildar voru heildareignir 0,2% umfram heildarskuldbindingar í árslok og var staða sjóðsins því jákvæð annað árið í röð.

Tryggingafræðileg athugun er gerð af tryggingafræðingi sjóðsins. Í henni felst samanburður á verðmæti eigna sjóðsins og iðgjalda við þær skuldbindingar til greiðslu lífeyris sem leiða af samþykktum sjóðsins. Lög um starfsemi lífeyrissjóða og samþykktir sjóðsins setja vikmörk fyrir þann mun sem leyfilegur er milli eignaliða og skuldbindinga án þess að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum. Í samþykktum er kveðið á um að frávik megi ekki vera meira en 10% og er staða sjóðsins vel innan þeirra marka. Í lögum eru vikmörk almennt 10% á einstöku ári og ef munur hefur haldist meiri en 5% samfellt í 5 ár þá þarf að gera breytingar á samþykktum.

Staða áfallinna skuldbindinga var neikvæð um 131 m.kr. eða um -0,3% af áföllnum skuldbindingum. Staða vegna væntra framtíðariðgjalda var jákvæð um 281 m.kr. eða um 0,8% af framtíðarskuldbindingum. Samanlagt var tryggingafræðileg staða sjóðsins jákvæð um 149 m.kr. eða um 0,2%.

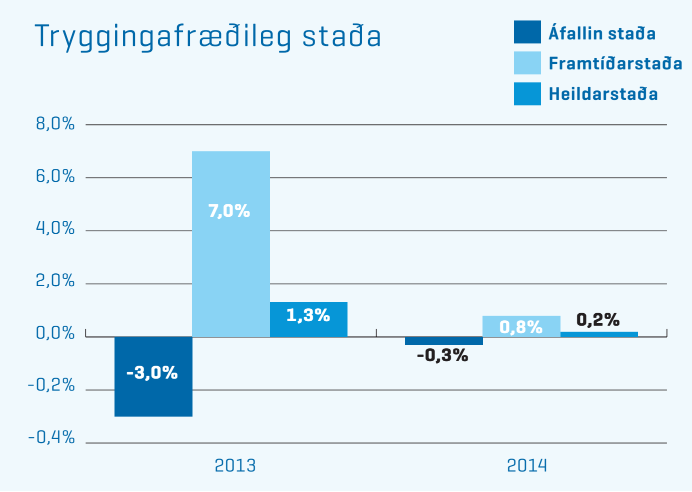

Helstu ástæður breytinga á tryggingafræðilegri stöðu frá fyrra ári voru að endurmetin ávöxtun sjóðsins af hálfu tryggingafræðings bætti áfallna stöðu sjóðsins verulega, auk þess sem nýjar réttindatöflur tóku gildi 1.1.2015 í samræmi við grein 6.2 í samþykktum sjóðsins. Réttindaávinningur fyrir greitt iðgjald í framtíðinni hækkaði við breytingarnar en hafði áhrif til lækkunar á heildartryggingafræðilegri stöðu. Ástæða er til að benda á að gott jafnvægi hefur náðst á milli áunninnar stöðu og framtíðarstöðu sjóðsins.

Tryggingastærðfræðingar hafa lýst yfir áhuga sínum á því að breyta viðmiðum hvað varðar lífslíkur og taka frekar mið af framtíðarspám en staðreyndum fortíðar, en sú aðgerð ein og sér myndi líklega hafa veruleg áhrif til lækkunar á tryggingafræðilegri stöðu allra lífeyrissjóða. Horft hefur verið til þess af nefndum á vegum ríkisins að fresta almennum lífeyristökualdri til sjötugs í nokkrum skrefum. Það myndi hvort tveggja í senn endurspegla þær breytingar sem átt hafa sér stað á lífslíkunum og draga úr áhrifum þeirra á útreikninga tryggingafræðilegrar stöðu lífeyrissjóða.

Verðbréfaeign og fjárfestingar

Verðbréfaeign í árslok

Alls nam verðbréfaeign samtryggingardeildar að viðbættum bankainnstæðum 49.880 m.kr. í lok ársins. Samsetning verðbréfasafnsins var innan vikmarka fjárfestingarstefnu sjóðsins.

Bankainnstæður voru 3,7% af verðbréfaeign sjóðsins í lok ársins, sjóðfélagalán voru 13,2%, önnur innlend skuldabréf voru 48,7%, innlend hlutabréf voru 16%, erlend skuldabréf voru 4,6%, erlend hlutabréf voru 7,2% og sérsniðnar fjárfestingar voru 6,6%.

Vægi ríkisskuldabréfa jókst lítillega á milli ára og nam 31,9% í samanburði við 31,8% í lok árs 2013. Vægi annarra innlendra skuldabréfa en ríkis jókst um 1,9% í 16%. Þá jókst vægi innlána lítillega. Vægi innlendra og erlendra hlutabréfa hækkaði en vægi erlendra skuldabréfa lækkaði. Þá lækkaði vægi sérsniðinna fjárfestinga.

Innlend skuldabréf
Samtryggingardeild

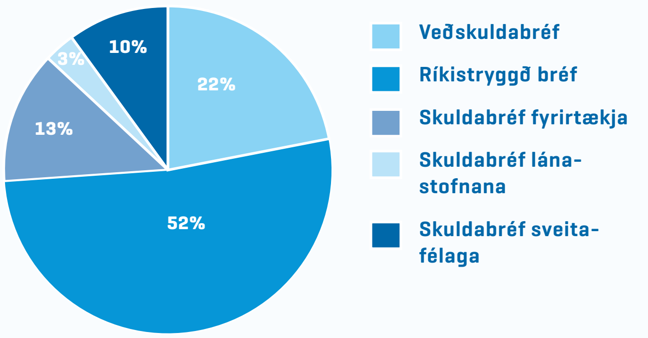

Skipting eigna í erlendum gjaldmiðlum
Samtryggingardeild

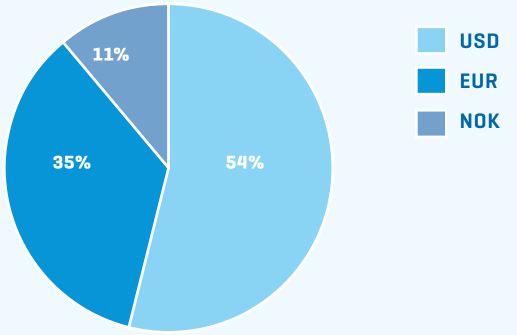

Fjárfestingar
Samtryggingardeild

Fjárfestingar	Kaup	Sala/afborgun	Alls
Bankainnstæður	333	-	333
Sjóðfélagalán	615	-812	-197
Ríkisskuldabréf	3.431	-1.670	1.761
Önnur innl. skubr.	2.103	-427	1.676
Innl. hlutabréf	2.072	-1.024	1.048
Erl. Skuldabréf	2.156	-2.942	-786
Erl. Hlutabréf	1.332	-906	426
Sértækar fjárfestingar	728	-1.728	-1.000
Samtals	12.770	-9.509	3.261

Verðbréfaeign í árslok
Samtryggingardeild

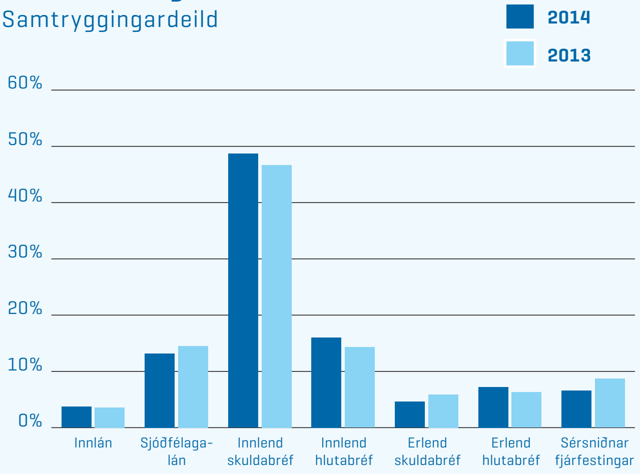

Séreignardeild

Öllum er heimilt að greiða viðbótarlífeyrissparnað til séreignardeildar Lífsverks með gerð samnings þar um. Erfitt er að finna sparnaðarform sem stenst samanburð við viðbótarlífeyrissparnað.

Í maí 2014 voru samþykkt lög á Alþingi sem heimila skattfrjálsa ráðstöfun iðgjalda séreignarsparnaðar inn á húsnæðislán eða til húsnæðiskaupa. Heimildin er tímabundin og gildir til þriggja ára þegar um er að ræða greiðslu inn á lán, en í fimm ár þegar um er að ræða sparnað til húsnæðiskaupa.

Lífeyrisgreiðslur vegna tímabundinnar lagaheimildar til úttektar á séreignarsparnaði námu 81 m.kr. á árinu 2014 samanborið við 76 m.kr. á árinu 2013. Hluti af 12% skylduiðgjaldi sjóðfélaga, 2%, greiðist til séreignardeildar sem séreign þegar valin er Blönduð leið hjá sjóðnum. Séreignarsparnaður veitir sjóðfélögum aukið svigrúm til úttektar á lífeyri og sveigjanleika við starfslok. Þannig er heimilt samkvæmt lögum að hefja úttekt á séreignarsparnaði frá 60 ára aldri með eingreiðslu eða jöfnum greiðslum á ákveðnu tímabili. Séreign erfist við fráfall sjóðfélaga.

Við mótun nýrrar fjárfestingastefnu séreignarleiðanna fyrir árið 2015 var ákveðið að gera breytingu á fjárfestingarstefnu Lífsverks 2. Breytingin var gerð með það í huga að aðgreina betur á milli ávöxtunarleiða Lífsverks 2 og 3. Samkvæmt framfalli fjármálafræðinnar, þar sem skoðuð eru áhrif samvals verðbréfa á ávöxtun og áhættu, þá ætti ný fjárfestingarstefna að auka vænta ávöxtun leiðarinnar aðeins en minnka áhættu lítillega. Héðan í frá verður heimild til fjárfestinga í innlendum og erlendum hlutabréfum allt að 10% af safninu. Af því yrði að hámarki 5% í óskráðum og erlendum hlutabréfum. Á meðan gjaldeyrishöft eru við lýði verður ekki hægt að fjárfesta í erlendum hlutabréfum.

Sjóðfélagar geta fært séreign á milli ávöxtunarleiða sjóðsins endurgjaldslaust eða ákveðið að breyta um ávöxtunarleið sem greitt er til með því að fylla út beiðni þar um. Við hvetjum sjóðfélaga til þess að skoða áhættuþol sitt sem getur breyst með hækkandi aldri og þegar nær dregur lífeyristökualdri. Sjóðfélögum er velkomið að hafa samband við starfsmenn sjóðsins til að fara yfir áhættustig og eignasamsetningu séreignarleiðanna.

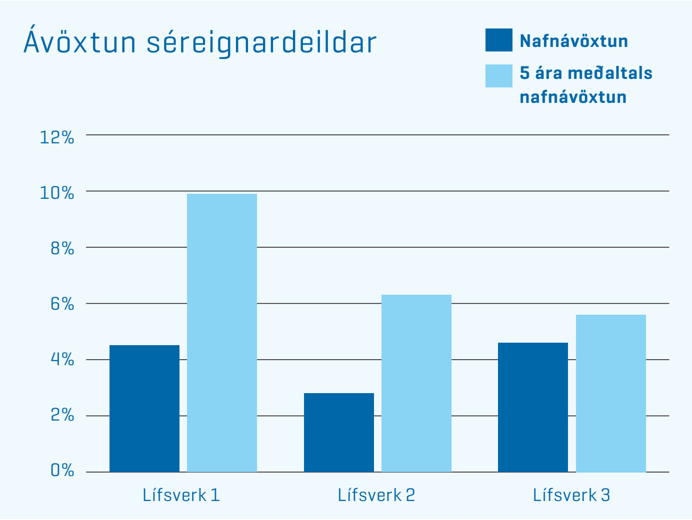

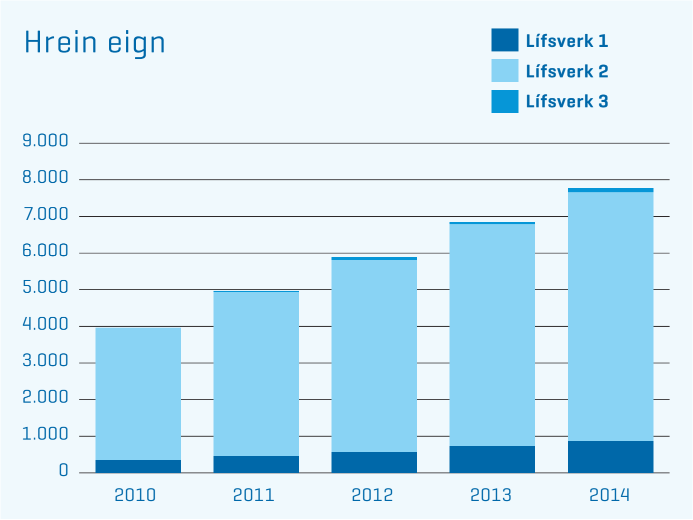

Jákvæð nafn- og raunávöxtun var á öllum leiðunum á árinu 2014. Framlag erlendra hlutabréfa í ávöxtun séreignarleiða var hæst í Lífsverki 1 en framlag óverðtryggðra ríkisskuldabréfa var hæst í Lífsverki 2 og 3. Séreignarleiðirnar eru gerðar upp á markaðsverði og er reiknað gengi daglega. Fjárfestingarstefna séreignarleiðanna kveður á um markmið eignasamsetningar verðbréfa eftir helstu eignaflokkum í lok næsta árs með ákveðnum vikmörkum.

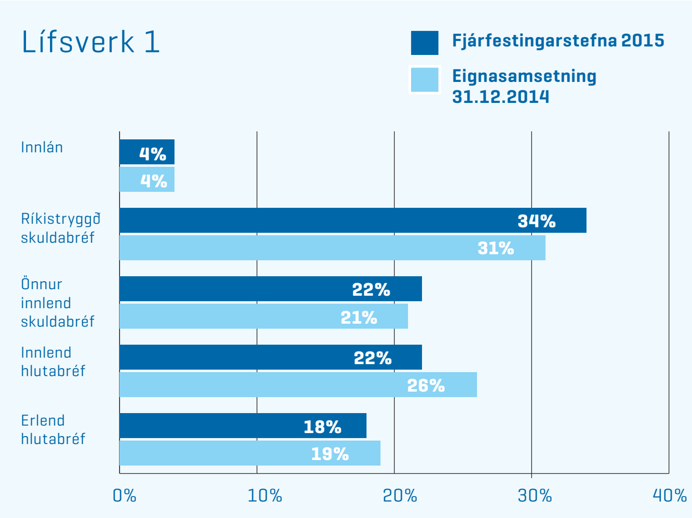

Lífsverk 1

Nafnávöxtun Lífsverks 1 var 4,5% á árinu 2014 og raunávöxtun var 3,4%. Iðgjöld námu 103 m.kr., lífeyrisgreiðslur voru 12 m.kr. og hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok var 862 m.kr. Alls greiddu 318 sjóðfélagar iðgjald í leiðina á árinu 2014 og 12 fengu greiddan lífeyri.

Lífsverk 2

Nafnávöxtun Lífsverks 2 var 2,8% á árinu 2014, og raunávöxtun 1,7%. Iðgjöld námu 688 m.kr., lífeyrisgreiðslur voru 111 m.kr. og hrein eign til greiðslu lífeyris var 6.800 m.kr. í árslok. Alls greiddu 2.903 sjóðfélagar iðgjald í leiðina á árinu 2014 og 98 fengu greiddan lífeyri.

Lífsverk 3

Nafnávöxtun Lífsverks 3 var 4,6% á árinu 2014 og raunávöxtun 3,5%. Iðgjöld námu 48 m.kr. og lífeyrisgreiðslur voru 7 m.kr. Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok var 114 m.kr. Alls greiddu 49 sjóðfélagar iðgjald í leiðina á árinu 2014 og 3 fengu greiddan lífeyri.

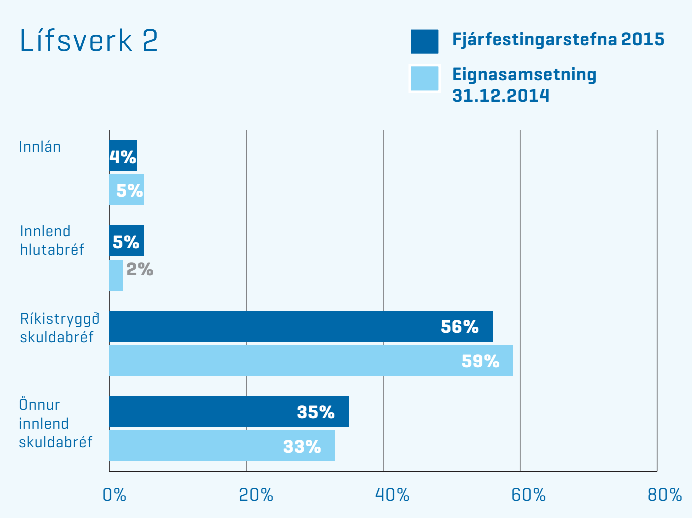

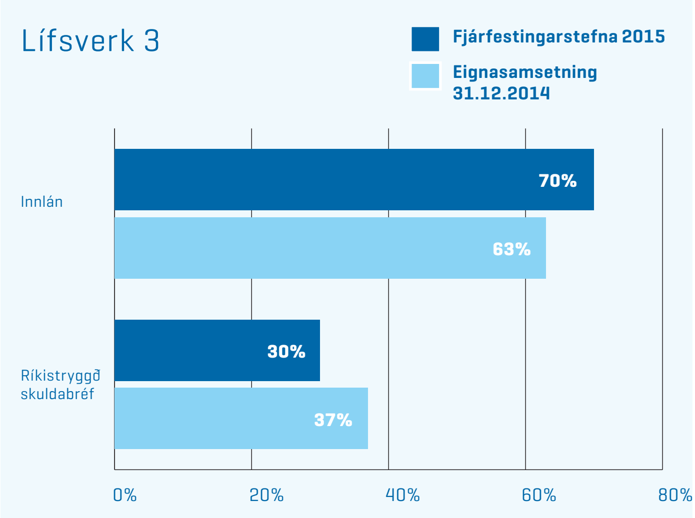

Sjóðfélagalán

Sjóðfélagar öðlast lánsrétt eftir að hafa greitt iðgjöld í sjóðinn í samtals 4 mánuði og þurfa að vera virkir greiðendur með iðgjöld í skilum. Hámarksfjárhæð Grunnláns er 45 m.kr. en Viðbótarláns 20 m.kr. Um verðtryggð lán er að ræða. Veðhlutfall í íbúðarhúsnæði er 75% af markaðsvirði fasteignar. Lánstími er frá 5-40 ára. Ekkert uppgreiðslugjald er á lánunum og lántakendur geta greitt inn á höfuðstól lána að vild.

Ný lán til sjóðfélaga námu 614 m.kr. á árinu 2014 og meira en tvöfaldast á milli ára. Í árslok 2014 var heildarfjárhæð sjóðfélagalána 6.541 m.kr. og hækkar um tæplega 2% frá fyrra ári. Fjöldi lána í árslok var 1.759 og fjölgar lítillega frá fyrra ári.

Hlutfall sjóðfélagalána af hreinni eign samtryggingardeildar var 13,3% í árslok og lækkar á milli ára. Heildarvanskil í hlutfalli af sjóðfélagalánum eru lág og hækka óverulega. Stærstur hluti vanskila er tilkominn vegna greiðsluskjóls sjóðfélaga.

Sjóðurinn útvistar stærstum hluta lánaumsýslunnar til Íslandsbanka, Suðurlandsbraut 12 og sér bankinn um móttöku umsókna, greiðslumat og frágang við útgáfu skuldabréfanna.

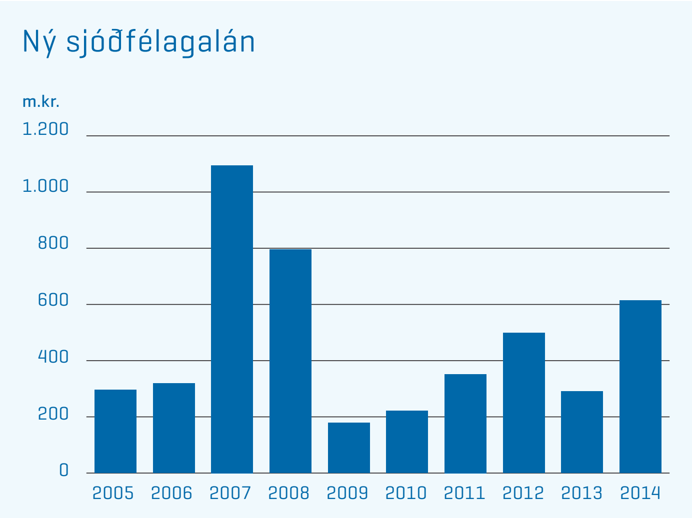

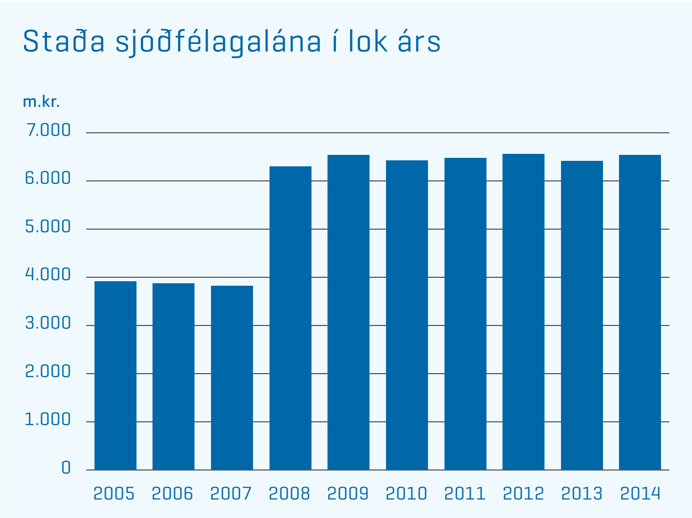

Stjórn

Rafrænt stjórnarkjör hjá sjóðnum fer fram í mars 2015 og verður í fyrsta sinn hægt að nota rafræn skilríki í síma til þess að skrá sig inn á sjóðfélagavef og nýta atkvæðisréttinn. Þetta ætti að auðvelda sjóðfélögum að taka þátt. Ekki er vitað til þess að aðrir lífeyrissjóðir viðhafi slíkt stjórnarkjör.

Stjórn lífeyrissjóðsins er skipuð fimm aðalmönnum og fimm til vara. Tvö ár í röð eru tveir aðalmenn í rafrænu kjöri og tveir varamenn á aðalfundi en þriðja hvert ár er einn aðalmaður í rafrænu kjöri og einn til vara á aðalfundi.

Á árinu 2015 ber að kjósa tvo aðalmenn í stjórn, eina konu og einn karl, og þrjá varastjórnarmenn.

Í stjórn eru (kjörtímabili lýkur):
Þráinn Valur Hreggviðsson, formaður (2015)
Helena Sigurðardóttir, varaformaður (2015)
Ásbjörg Kristinsdóttir, (2016)
Brynja Baldursdóttir, (2017)
Sigþór Sigurðsson, (2017)

Varastjórnarmenn:
Guðrún Rögnvaldardóttir, (2015)
Jón Lárus Stefánsson, (2015)
Margrét Arnardóttir, (2017)
Stefán Kári Sveinbjörnsson, (2017)

Stjórnin kom saman 15 sinnum frá síðasta aðalfundi.

Þráinn Valur Hreggviðsson

Helena Sigurðardóttir

Ásbjörg Kristinsdóttir

Brynja Baldursdóttir

Sigþór Sigurðsson

Starfsmenn

Arnar Ingi Einarsson

Auður Finnbogadóttir

Elísabet Katrín Jósefsdóttir

Lýður H. Gunnarsson

Óla Helga Sigfinnsdóttir

Rut Hreinsdóttir

Þórhallur S. Barðason

Starfsmenn
Alls störfuðu sjö starfsmenn hjá sjóðnum í fullu starfi á árinu 2014.

Starfsmenn sjóðsins í árslok:
Arnar Ingi Einarsson, eignastýring
Auður Finnbogadóttir, framkvæmdastjóri
Elísabet Katrín Jósefsdóttir, móttaka og iðgjaldaskráning
Lýður H. Gunnarsson, forstöðumaður eignastýringar
Óla Helga Sigfinnsdóttir, bókhald og lífeyrismál
Rut Hreinsdóttir, fjármálastjóri
Þórhallur S. Barðason, verðbréfabókhald

LÍFSVERK
LÍFEYRISSJÓÐUR

Ársreikningur 2014

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra

Um sjóðinn

Lífsverk lífeyrissjóður er blandaður lífeyrissjóður verkfræðinga og háskólamenntaðra sérfræðinga sem starfrækir samtryggingardeild og þrjár leiðir í séreignardeild. Af 12% skylduframlagi í lífeyrissjóðinn fara 10% til samtryggingardeildar en 2% til séreignardeildar nema sérstaklega sé óskað eftir að allt skylduframlagið skuli fara í samtryggingardeildina. Í árslok 2014 námu heildareignir sjóðsins 57,7 milljörðum króna og hafði sjóðurinn þá vaxið um 12,2% á árinu.

Afkoma

Ávöxtun samtryggingardeildar sjóðsins var góð þegar tekið er mið af áhættustigi sjóðsins og fjárfestingarmöguleikum á markaði. Nafnávöxtun samtryggingardeildar var 7,4% á árinu 2014 og raunávöxtun 6,3%. Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris var 49.880 m.kr. og hækkaði um 12% á milli ára. Vísitala neysluverðs hækkaði um 1,03% á árinu.

Nafnávöxtun mismunandi leiða í séreignardeild sjóðsins var frá 2,8 - 4,6%. Nafnávöxtun Lífsverks 1 var 4,5% og raunávöxtun var 3,4%. Hrein eign í árslok var 862 m.kr. og jókst um 17,4% á milli ára. Nafnávöxtun Lífsverks 2 var 2,8% og raunávöxtun 1,7%. Hrein eign í árslok nam 6.800 m.kr og hækkaði um 12,5% á milli ára. Nafnávöxtun Lífsverks 3 var 4,6% og raunávöxtun 3,5%. Hrein eign í árslok var 114 m.kr. og hafði hækkað um 65% frá árslokum 2013.

Iðgjöld og lífeyrir

Samanlögð iðgjöld ársins 2014 námu 3.513 m.kr. og námu samanlagðar lífeyrisgreiðslur 714 m.kr. Hlutfall lífeyris af samanlögðum iðgjöldum var 20,3%.

Iðgjöld í samtryggingardeild voru 2.674 m.kr. og hækkuðu um 4,3% frá fyrra ári. Meðalfjöldi virkra sjóðfélaga var 2.568. Í fyrsta sinn í nokkur ár varð aukning í meðalfjölda virkra sjóðfélaga í samtryggingardeild. Meðalfjöldi lífeyrisþega var 325, lífeyrisgreiðslur voru 584 m.kr. og lífeyrir sem hlutfall af iðgjöldum var 21,8%.

Iðgjöld í séreignardeild námu 839 m.kr. og hækkuðu um 11,3%. Meðalfjöldi virkra sjóðfélaga var 3.270. Töluverð aukning varð á árinu í fjölda virkra sjóðfélaga. Fjöldi lífeyrisþega var 113 og lífeyrisgreiðslur voru 130 m.kr. eða sem nemur 15,5% af iðgjöldum.

Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða í árslok 2014 var 0,2%. Staða áfallinna skuldbindinga nam -0,3% en staða framtíðarskuldbindinga var 0,8%.

Heildartryggingafræðileg staða sjóðins var jákvæð annað árið í röð. Góð raunávöxtun bætti áfallna stöðu sjóðsins verulega. Nýjar réttindatöflur tóku gildi 1.1.2015 í samræmi við grein 6.2 í samþykktum sjóðsins. Réttindaávinningur fyrir greitt iðgjald í framtíðinni hækkaði við breytingarnar og hafði áhrif til lækkunar á tryggingafræðilegri stöðu. Ástæða er til að benda á að gott jafnvægi hefur náðst á milli áunninnar stöðu og framtíðarstöðu sjóðsins.

Rekstur

Heildarfjárhæð launa og launatengdra gjalda var um 91 m.kr. Starfsmenn í árslok voru 7. Fjölgað var um einn starfsmann í eignastýringu á árinu og var dregið úr útvistun eignastýringar í tengslum við þær breytingar.

Farið var í átak í kynningarmálum sjóðsins á árinu svo sem með gerð kynningarbæklings auk þess sem séreignarleiðir sjóðsins voru kynntar sérstaklega og sjóðfélagar hvattir til þess að nýta sér skattaafslátt sem býðst ef gerður er samningur um nýtingu viðbótarsparnaðar til greiðslu inn á íbúðalán. Sjóðfélagar tóku vel við sér og veruleg aukning varð á milli ára í nýjum samningum um viðbótarsparnað í séreignardeild.

Stjórn sjóðsins ákvað að sækja tryggingafélag sitt til greiðslu skaðabóta úr ábyrgðartryggingu sem sjóðurinn hafði keypt vegna starfa stjórnar og stjórnenda sjóðsins á árinu 2008. Er nú rekið dómsmál fyrir Héraðsdómi Reykjavíkur til greiðslu skaðabótanna. Vegna málsins féll til einskiptiskostnaður á árinu sem setur mark sitt á almennan rekstrarkostnað sjóðsins. Heildarfjárhæð skrifstofu- og stjórnunarkostnaðar og fjárfestingargjalda lækkaði þrátt fyrir þennan kostnað á milli ára.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra, frh.:

Sjóðfélagalán

Heildarfjárhæð nýrra sjóðfélagalána á árinu var ríflega 600 m.kr. og hækkaði verulega frá árinu áður. Lán til sjóðfélaga hafa í gegnum tíðina sýnt sig vera fjárfestingarkostur með mjög lítil afföll fyrir sjóðinn.

Starfsumhverfi

Fjárfestingar á árinu 2015 munu draga dám af því fjárfestingarumhverfi sem búið er við og þeirri fjárfestingarstefnu sem mótuð var í nóvember 2014. Stöðugleika virðist ekki vera náð í efnahagslífi heimsins og stjórnmálaórói í heiminum er áfram líklegur til að hafa neikvæð áhrif á fjármálamarkaði. Niðurstaða viðræðna um kjarasamninga er enn fremur líkleg til að setja mark sitt á eignasafn sjóðsins og afkomu á árinu.

Verðtryggðir vextir langra innlendra ríkisskuldabréfa lækkuðu á árinu en framboð er lítið af öðrum skuldabréfum á innlendum markaði. Aukning hefur hins vegar áfram orðið á framboði innlendra hlutabréfa.

Vegna gjaldeyrishafta munu fjárfestingar erlendis takmarkast við endurfjárfestingar en vextir erlendis eru ennþá sögulega lágir. Þó margir telji að þeir fari að þokast uppá við á næstu misserum þá hafa þær væntingar ekki gengið eftir enn sem komið er. Ráðamenn á Íslandi hafa gefið til kynna að afnám gjaldeyrishafta geti hafist fljótlega og er vonast til þess að þá skapist möguleikar til fjárfestinga erlendis.

Von er á breytingum frá FME á reglugerð um ársreikninga lífeyrissjóða sem munu setja mark sitt á næstu ársreikninga sjóðsins. Einnig hafa tryggingastærðfræðingar lýst yfir áhuga sínum á því að breyta viðmiðum hvað varðar lífslíkur og taka frekar mið af framtíðarspám en staðreyndum fortíðar, en sú aðgerð ein og sér myndi líklega hafa veruleg áhrif til lækkunar á tryggingafræðilegri stöðu allra lífeyrissjóða. Horft hefur verið til þess af nefndum á vegum ríkisins að fresta almennum lífeyristökualdri til sjötugs í nokkrum skrefum. Það myndi hvort tveggja í senn endurspegla þær breytingar sem átt hafa sér stað á lífslíkunum og draga úr áhrifum þeirra á útreikninga tryggingafræðilegrar stöðu lífeyrissjóða.

Stjórn Lífsverks lífeyrissjóðs og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2014 með undirritun sinni.

Reykjavík, 18. mars 2015.

Stjórn:
Þráinn Valur Hreggviðsson
Stjórnarformaður

Ásbjörg Kristinsdóttir
Helena Sigurðardóttir

Brynja Baldursdóttir
Sigþór Sigurðsson

Framkvæmdastjóri:
Auður Finnbogadóttir

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga í Lífsverki lífeyrissjóði.

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Lífsverks lífeyrissjóðs fyrir árið 2014. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, sjóðstreymisyfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í því áliti sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg vissa fáist um hvort ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggist á faglegu mati endurskoðandans, þar með talið á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sjóðsins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á því hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins séu viðeigandi sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningur Lífsverks lífeyrissjóðs gefi glögga mynd af afkomu sjóðsins á árinu 2014, fjárhagsstöðu hans 31. desember 2014 og breytingu á handbæru fé á árinu 2014, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Staðfesting vegna skýrslu stjórnar

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Reykjavík, 18. mars 2015.

KPMG ehf.

Hrafnhildur Helgadóttir
löggiltur endurskoðandi

Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris fyrir árið 2014

	Skýr	2014	2013
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		1.199.464	1.098.108
Iðgjöld launagreiðenda		2.324.170	2.216.718
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(15.890)	(1.844)
Jöfnun örorkubyrði		4.998	4.781
	6	3.512.743	3.317.763
Lífeyrir			
Lífeyrir	12	679.545	651.355
Álögð gjöld Virk endurhæfingarsjóðs		34.185	31.428
Kostnaður vegna örorkulífeyris		44	137
	7	713.774	682.919
Fjárfestingartekjur			
Tekjur af eignarhlutum	8,13	1.973.754	1.749.907
Vaxtatekjur og gengismunur	9,14	1.557.787	1.825.616
Breytingar á niðurfærslu	21	220.627	434.196
		3.752.168	4.009.719
Fjárfestingargjöld			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	15,16	72.417	66.098
Fjárvörslu- og eignastýringarkostnaður		71.397	107.156
		143.814	173.255
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	10,15,16	110.815	90.532
Hækkun á hreinni eign á árinu		6.296.509	6.380.776
Hrein eign frá fyrra ári		51.360.108	44.979.334
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris	25	57.656.616	51.360.110

Efnahagsreikningur 31. desember 2014

	Skýr.	2014	2013
Fjárfestingar			
Verðbréf með breytilegum tekjum	11,18	18.021.574	15.756.591
Verðbréf með föstum tekjum	11,19	30.596.546	27.066.642
Veðlán	11,20	6.541.343	6.416.787
Bundnar bankainnstæður		1.617.634	1.216.276
Aðrar fjárfestingar		2.129	30.302
		56.779.227	50.486.598
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur	6	344.027	273.846
Aðrar kröfur		40.902	20.682
		384.929	294.528
Aðrar eignir			
Rekstrarfjármunir	23	3.783	4.729
Sjóður og veltiinnlán		535.297	667.144
		539.080	671.873
Eignir samtals		57.703.236	51.452.999
Skuldir			
Aðrar skuldir		(46.620)	(92.888)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	25	57.656.616	51.360.110
Skipting á hreinni eign til greiðslu lífeyris			
Hrein eign samtryggingardeildar		49.879.711	44.511.536
Hrein eign séreignardeildar		7.776.905	6.848.572
Hrein eign til greiðslu lífeyris samtals		57.656.616	51.360.108

Fjárhæðir í þúsundum króna

Sjóðstreymisyfirlit árið 2014

	Skýr.	2014	2013
Inngreiðslur			
Iðgjöld		3.470.339	3.193.647
Fjárfestingartekjur		1.676.781	1.381.053
Afborganir verðbréfa		3.961.404	4.878.939
Seld verðbréf með breytilegum tekjum		3.657.565	2.205.532
Seld verðbréf með föstum tekjum		1.572.043	5.988.028
Aðrar inngreiðslur		7.953	394.815
		14.346.085	18.042.014
Útgreiðslur			
Lífeyrir		752.499	682.920
Fjárfestingargjöld		189.979	123.922
Rekstrarkostnaður án afskrifta		110.615	88.744
		1.053.093	895.585
Ráðstöfunarfé til fjárfestinga		13.292.992	17.146.429
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum		4.787.486	4.975.836
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum		7.689.677	11.650.104
Ný veðlán		613.520	290.113
Bundin innlán		333.385	0
Aðrar fjárfestingar		771	93.845
		13.424.839	17.009.898
(Lækkun) hækkun á sjóði og veltiinnlánum		(131.847)	136.531
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun		667.144	530.612
Sjóður og veltiinnlán í árslok		535.297	667.144

Yfirlit um breytingar á hreinni eign deilda til greiðslu lífeyris fyrir árið 2014

	Samtryggingardeild		Lífsverk 1		Lífsverk 2		Lífsverk 3		Samtals	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Iðgjöld										
Iðgjöld sjóðfélaga	1.065.585	1.016.156	14.729	10.944	115.239	68.167	3.912	2.841	1.199.464	1.098.108
Iðgjöld launagreiðenda	1.609.185	1.542.303	78.386	71.181	626.335	594.199	10.264	9.033	2.324.170	2.216.717
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(5.575)	485	9.752	11.653	(53.782)	(14.311)	33.715	329	(15.890)	(1.844)
Jöfnun örorkubyrði	4.998	4.781	0	0	0	0	0	0	4.998	4.781
	2.674.194	2.563.725	102.866	93.778	687.791	648.056	47.891	12.203	3.512.743	3.317.761
Lífeyrir										
Lífeyrir	550.042	512.399	11.699	9.252	110.633	129.664	7.171	40	679.545	651.355
Álögð gjöld Virk endurhæfingarsjóðs	34.185	31.428	0	0	0	0	0	0	34.185	31.428
Kostnaður vegna örorkulífeyris	44	137	0	0	0	0	0	0	44	137
	584.271	543.964	11.699	9.252	110.633	129.664	7.171	40	713.774	682.919
Fjárfestingartekjur										
Tekjur af eignarhlutum	1.727.123	1.370.758	40.360	86.253	201.919	290.095	4.353	2.801	1.973.754	1.749.907
Vaxtatekjur og gengismunur	1.556.496	1.824.160	159	154	1.072	1.290	61	9	1.557.787	1.825.615
Breytingar á niðurfærslu	220.627	434.196	0	0	0	0	0	0	220.627	434.196
	3.504.246	3.629.114	40.519	86.407	202.990	291.385	4.413	2.811	3.752.168	4.009.718
Fjárfestingargjöld										
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	72.417	66.098	0	0	0	0	0	0	72.417	66.098
Fjárvörslu- og eignastýringarkostnaður	53.573	91.188	1.906	1.595	15.755	14.253	164	121	71.397	107.156
	125.990	157.286	1.906	1.595	15.755	14.253	164	121	143.814	173.255
Rekstrarkostnaður										
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	100.004	84.174	1.161	635	9.555	5.658	95	65	110.815	90.532
Hækkun á hreinni eign á árinu	5.368.175	5.407.415	128.620	168.703	754.839	789.867	44.875	14.788	6.296.509	6.380.774
Hrein eign frá fyrra ári	44.511.536	39.104.121	733.792	565.089	6.045.398	5.255.531	69.382	54.593	51.360.108	44.979.334
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris	49.879.711	44.511.536	862.412	733.792	6.800.237	6.045.398	114.257	69.382	57.656.616	51.360.108

Fjárhæðir í þúsundum króna

Efnahagsreikningur deilda 31. desember 2014

	Samtryggingardeild		Lífsverk 1		Lífsverk 2		Lífsverk 3		Samtals	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Fjárfestingar										
Verðbréf með breytilegum tekjum	15.822.243	13.920.533	420.143	293.321	1.763.983	1.525.549	15.205	17.187	18.021.574	15.756.590
Verðbréf með föstum tekjum	25.494.741	22.406.473	399.009	367.143	4.672.668	4.269.777	30.128	23.249	30.596.546	27.066.642
Veðlán	6.541.343	6.416.787	0	0	0	0	0	0	6.541.343	6.416.787
Bundnar bankainnstæður	1.283.158	949.819	31.169	64.680	229.805	174.220	73.502	27.557	1.617.634	1.216.276
Aðrar fjárfestingar	2.129	30.302	0	0	0	0	0	0	2.129	30.302
	49.143.614	43.723.914	850.321	725.144	6.666.456	5.969.546	118.835	67.993	56.779.227	50.486.597
Kröfur										
Kröfur á launagreiðendur	269.820	218.416	6.602	5.927	66.735	48.769	869	733	344.027	273.845
Aðrar kröfur	40.902	20.682	0	0	0	0	0	0	40.902	20.682
	310.722	239.098	6.602	5.927	66.735	48.769	869	733	384.929	294.528
Aðrar eignir										
Rekstrarfjármunir	3.783	4.729	0	0	0	0	0	0	3.783	4.729
Sjóður og veltiinnlán	497.153	667.144	0	0	38.144	0	0	0	535.297	667.144
	500.936	671.873	0	0	38.144	0	0	0	539.080	671.873
Eignir samtals	49.955.273	44.634.884	856.923	731.071	6.771.335	6.018.315	119.705	68.726	57.703.236	51.452.996
Skuldir										
Aðrar skuldir	(46.620)	(92.888)	0	0	0	0	0	0	(46.620)	(92.888)
Skuldir milli deilda	(28.942)	(30.460)	5.490	2.722	28.901	27.082	(5.448)	656	0	0
	(75.562)	(123.348)	5.490	2.722	28.901	27.082	(5.448)	656	(46.620)	(92.888)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	49.879.711	44.511.536	862.412	733.792	6.800.237	6.045.398	114.257	69.382	57.656.616	51.360.108

Sjóðstreymisyfirlit deilda árið 2014

	Samtryggingardeild		Lífsverk 1		Lífsverk 2		Lífsverk 3		Samtals	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Inngreiðslur										
Iðgjöld	2.661.514	2.463.490	102.192	92.068	658.879	626.145	47.755	11.944	3.470.339	3.193.647
Fjárfestingartekjur	1.634.134	1.358.491	458	1.338	35.868	21.200	6.321	24	1.676.781	1.381.053
Afborganir verðbréfa	3.961.404	4.878.939	0	0	0	0	0	0	3.961.404	4.878.939
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	3.657.565	2.205.532	0	0	0	0	0	0	3.657.565	2.205.532
Seld verðbréf með föstum tekjum	1.572.043	5.988.028	0	0	0	0	0	0	1.572.043	5.988.028
Aðrar inngreiðslur	7.953	394.815	0	0	0	0	0	0	7.953	394.815
	13.494.613	17.289.295	102.650	93.406	694.747	647.345	54.076	11.968	14.346.085	18.042.014
Útgreiðslur										
Lífeyrir	622.996	543.964	11.699	9.252	110.633	129.664	7.171	40	752.499	682.920
Fjárfestingargjöld	172.258	107.953	1.906	1.595	15.755	14.253	61	121	189.979	123.922
Rekstrarkostnaður án afskrifta	99.804	67.372	1.161	1.974	9.555	19.073	95	325	110.615	88.744
	895.058	719.288	14.766	12.821	135.942	162.990	7.327	486	1.053.093	895.585
Ráðstöfunarfé til fjárfestinga	12.599.555	16.570.007	87.884	80.585	558.804	484.355	46.749	11.482	13.292.992	17.146.429
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	4.132.193	4.399.414	87.884	80.585	520.660	484.355	46.749	11.482	4.787.486	4.975.836
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	7.689.677	11.650.104	0	0	0	0	0	0	7.689.677	11.650.104
Bundin innlán	333.385	0	0	0	0	0	0	0	333.385	0
Ný veðlán	613.520	290.113	0	0	0	0	0	0	613.520	290.113
Aðrar fjárfestingar	771	93.845	0	0	0	0	0	0	771	93.845
	12.769.546	16.433.476	87.884	80.585	520.660	484.355	46.749	11.482	13.424.839	17.009.898
(Lækkun) hækkun á sjóði og veltiinnlánum	(169.991)	136.531	0	0	38.144	0	0	0	(131.847)	136.531
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	667.144	530.612	0	0	0	0	0	0	667.144	530.612
Sjóður og veltiinnlán í árslok	497.153	667.144	0	0	38.144	0	0	0	535.296	667.144

Skýringar

Reikningsskilaaðferðir

1. Upplýsingar um lífeyrissjóðinn

Lífsverk lífeyrissjóður er með aðsetur að Engjateigi 9, Reykjavík. Sjóðurinn er lífeyrissjóður fyrir verkfræðinga og aðra háskólamenntaða sérfræðinga.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Hann er byggður á kostnaðarverðsreikningsskilum að öðru leyti en því að skráð hlutabréf, hlutdeildarskírteini eru færð á markaðsverði. Ársreikningurinn er í íslenskum krónum og fjárhæðir eru sýndar í þús. kr.

Sjóðurinn skiptist í tvær deildir, samtryggingardeild og séreignardeild. Á blaðsíðum 9 - 11 er að finna yfirlit um breytingar á hreinni eign, efnahagsreikning og sjóðstreymisyfirlit deilda sjóðsins.

Stjórn og framkvæmdastjóri sjóðsins samþykktu ársreikninginn þann 18. mars 2015.

3. Mat og ákvarðanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Gerð ársreiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

4. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum.

5. Erlendir gjaldmiðlar

Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á gengi í árslok. Rekstrartekjur og rekstrargjöld í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð á gengi viðskiptadags.

6. Iðgjöld

Iðgjöld eru tekjufærð eftir skilagreinum sem hafa borist sjóðnum. Ekki er áætlað fyrir óinnheimtum iðgjöldum í árslok. Mótteknar greiðslur án skilagreina eru færðar sem innheimt iðgjöld. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða er fært meðal iðgjalda.

7. Lífeyrir

Undir lífeyri falla lífeyrisgreiðslur sjóðsins, þ.e. ellilífeyrir, makalífeyrir, örorkulífeyrir og barnalífeyrir. Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris er kostnaður við örorkumat og endurhæfingu.

Samkvæmt 1. mgr. bráðabirgðaákvæðis XII. laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, skulu lífeyrissjóðir greiða gjald sem samsvarar 0,13% af samanlögðum iðgjaldastofni allra sjóðfélaga til VIRK Starfsendurhæfingarsjóðs.

8. Tekjur af eignarhlutum

Undir tekjur af eignarhlutum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum, bæði vegna breytinga á gengi bréfanna og gengi erlendra gjaldmiðla.

9. Vaxtatekjur og gengismunur

Undir vaxtatekjur og gengismun falla vaxtatekjur af verðbréfum með föstum tekjum, veðlánum, bundnum bankainnistæðum, auk vaxtatekna af iðgjöldum og veltiinnlánum. Þá fellur undir þennan lið gengismunur af verðbréfum með föstum tekjum í erlendum gjaldmiðlum.

10. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

Undir skrifstofu- og stjórnunarkostnað fellur allur kostnaður við rekstur sjóðsins, svo sem laun og launatengd gjöld, rekstur fasteignar og annar rekstrarkostnaður. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaði sjóðsins er skipt á fjárfestingargjöld og rekstrarkostnað eftir því hvort um er að ræða kostnað við eignaumsýslu eða annan rekstur sjóðsins.

11. Verðbréfaeign

Verðbréfum í eigu sjóðsins er skipt í verðbréf með breytilegum tekjum, verðbréf með föstum tekjum og veðlán. Til verðbréfa með breytilegum tekjum teljast hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Til verðbréfa með föstum tekjum teljast skuldabréf og önnur verðbréf með föstum vöxtum eða með tiltekna vaxtaviðmiðun. Til veðlána teljast skuldabréfalán með veði í fasteignum.

Skráð verðbréf með breytilegum tekjum eru eignfærð á markaðsverði í árslok, en óskráð bréf á kostnaðarverði eða áætluðu markaðsverði, sé það lægra. Hlutdeildarskírteini og aðrir eignarhlutar í sjóðum um sameiginlegar fjárfestingar eru færðar á markaðsverði hvort sem um er að ræða skráð eða óskráð bréf.

Verðbréf með föstum tekjum eru eignfærð miðað við ávöxtunarkröfu við kaup.

Veðlán eru færð til eignar á kaupkröfu að teknu tilliti til varúðarniðurfærslu.

Bundnar bankainnstæður eru innstæður sem eru bundnar lengur en þrjá mánuði og heyra undir liðinn fjárfestingar í efnahagsreikningi.

Verðbréfasafn sjóðsins er yfirfarið reglulega til að meta hvort virði óskráðra eigna hafi rýrnað. Við matið eru sérstakar áhættur metnar jafnframt því sem reiknuð er almenn niðurfærsla. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim eignum sem kunna að tapast. Áður en ákvörðun er tekin um færslu virðisrýrnunar þarf að meta hvort hlutlæg gögn gefi til kynna mælanlega lækkun á væntu framtíðarsjóðstreymi frá einstökum verðbréfum eða safni verðbréfa áður en lækkunin verður merkjanleg á einstöku láni í safninu. Þetta geta verið vísbendingar um breytingar á greiðslugetu lántakanda eða efnahagsástandi. Stjórnendur nota mat sem byggir á sögulegri reynslu af eignum með svipuð áhættueinkenni og hlutlæg merki virðisrýrnunar.

Sjóður og veltiinnlán eru innstæður sem ekki eru háðar tímatakmörkunum á notkun þeirra.

12. Greiddur lífeyrir

Lífeyrisgreiðslur samtryggingardeildar sundurliðast þannig:	**2014**	**2013**
Ellilífeyrir	421.415	392.542
Örorkulífeyrir	45.844	40.502
Makalífeyrir	74.863	71.817
Barnalífeyrir	7.920	7.538
Samtals	550.042	512.399

Lífeyrisgreiðslur séreignardeilda sundurliðast þannig:

Lífeyrisgreiðslur úr Lífsverk 1	11.699	9.252
Lífeyrisgreiðslur úr Lífsverk 2	110.633	129.664
Lífeyrisgreiðslur úr Lífsverk 3	7.171	40
Samtals	129.503	138.956
Lífeyrisgreiðslur samtals	679.545	651.355

Fjárfestingartekjur

13. Tekjur af eignarhlutum greinist þannig:

Gengismunur innlendra hlutabréfa og hlutdeildarskírteina	957.288	1.608.891
Gengismunur erlendra hlutabréfa og hlutdeildarskírteina	732.807	(41.787)
Arður hlutabréfa	283.660	182.802
Tekjur af eignarhlutum samtals	1.973.754	1.749.907

14. Vaxtatekjur, verðbætur og gengismunur greinist þannig:

	2014	2013
Af sjóðfélagalánum	318.940	481.008
Af innlendum skuldabréfum	1.068.243	1.571.249
Af erlendum skuldabréfum	65.759	(305.429)
Af bankainnistæðum	93.970	66.922
Dráttarvextir	10.875	11.863
	1.557.787	1.825.615

15. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður greinist þannig:

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður:		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður samtals	183.232	156.630
Fært á fjárfestingargjöld	(72.417)	(66.098)
Rekstrarkostnaður í yfirliti um hreina eign til greiðslu lífeyris	110.815	90.532
Fjárfestingargjöld:		
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður	72.417	66.098
Fjárvörslu- og eignastýringarkostnaður	71.397	107.156
Fjárfestingargjöld samtals	143.814	173.254

Sundurliðun kostnaðar samtryggingardeildar

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður:		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður samtals	172.421	150.272
Fært á fjárfestingargjöld	(72.417)	(66.098)
Rekstrarkostnaður í yfirliti um hreina eign til greiðslu lífeyris	100.004	84.174
Fjárfestingargjöld:		
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður	72.417	66.098
Fjárvörslu- og eignastýringarkostnaður	53.573	91.188
Fjárfestingargjöld samtals	125.990	157.286

16. Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

Laun og launatengd gjöld samtals	91.206	78.822
Starfsmenn í árslok	7	6

Laun stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og endurskoðunarnefndar sundurliðast þannig:

Valur Hreggviðsson, formaður	1.800	1.768
Helena Sigurðardóttir, varaformaður og formaður endurskoðunarnefndar	1.408	1.006
Ásbjörg Kristinsdóttir, ritari	970	742
Brynja Baldursdóttir	684	0
Sigþór Sigurðsson	628	0
Þrándur Sigurjón Ólafsson fyrrv. varaformaður	422	1.106
Björn Ágúst Björnsson, endurskoðunarnefnd	328	84
Sigurður M Norðdahl, endurskoðunarnefnd	180	204
Jónas Bjarnason, endurskoðunarnefnd	124	204
Jón Lárus Stefánsson	56	400
Stefán Kári Sveinbjörnsson	28	84
Margrét Arnardóttir	28	0
Guðrún Rögnvaldardóttir	28	0
Agni Ásgeirsson	0	410
Ágúst Valfells	0	752
Auður Finnbogadóttir, framkvæmdastjóri	21.340	18.760
Samtals	28.024	25.520

17. Þóknun til endurskoðenda sundurliðast þannig:

	2014	2013
Endurskoðun ársreiknings og könnun árshlutareiknings	3.164	4.222
Innri endurskoðun	2.521	2.819
Samtals	5.685	7.041

18. Verðbréf með breytilegum tekjum greinast þannig:

	Samtryggingar-deild	Lífsverk 1	Séreignardeild Lífsverk 2	Lífsverk 3	Samtals
Árið 2014					
Eignarhlutir í félögum skráðum í Kauphöll Íslands:					
Icelandair Group hf.	614.177	56.986	0	0	671.163
Vátryggingafélag Ísl. hf.	494.962	0	0	0	494.962
Eimskipafélag Ísl. hf.	332.332	33.891	0	0	366.223
Hagar hf.	314.279	0	0	0	314.279
Össur hf.*	295.349	0	0	0	295.349
Marel hf.	272.951	48.283	0	0	321.234
Reginn hf.	212.431	0	0	0	212.431
Fjarskipti hf.	197.127	0	0	0	197.127
N1 hf.	192.348	0	0	0	192.348
Tryggingamiðstöðin hf.	131.157	0	0	0	131.157
Önnur hlutabréf	44.118	0	0	0	44.118
	3.101.231	139.160	0	0	3.240.391

* Sjóðurinn á skráð hlutabréf í dönskum krónum í Össuri hf. sem nemur 283.839 þúsundum króna til viðbótar við ofangreinda eign og er það flokkað undir Erlendar eignir - Hlutabréf skráð hér fyrir neðan. Heildarvirði er 579.188 þúsundir króna í árslok 2014.

	Samtryggingar-deild	Lífsverk 1	Séreignardeild Lífsverk 2	Lífsverk 3	Samtals
Eignarhlutir í innlendum óskráðum félögum og sjóðum:					
Eik fasteignaf. hf (8,3%)	1.501.933	39.590	0	0	1.541.523
Skipti hf. (2,63%)	697.991	0	0	0	697.991
Framtakssjóður Íslands slhf. (1,1%)	408.544	0	0	0	408.544
Hampiðjan hf. (2,96%)	335.130	0	0	0	335.130
Jarðvarmi hf. (1,8%)	255.226	0	0	0	255.226
Kjölfesta slhf. (13,2%)	212.006	0	0	0	212.006
Reitir fasteignaf. hf. (0,43%)	171.065	0	0	0	171.065
Nýr Norðurturn hf. (9,9%)	152.624	0	0	0	152.624
Fagfjárfestasjóðir	646.334	0	0	0	646.334
Önnur hlutabréf	836.761	18.814	164.964	0	1.020.539
Verðbréfasjóðir	448.738	40.703	1.599.019	15.205	2.103.665
	5.666.351	99.107	1.763.983	15.205	7.544.646
Erlendar eignir:					
Framtakssjóðir	1.702.705	0	0	0	1.702.705
Hlutabréfasjóðir	1.990.104	160.058	0	0	2.150.162
Hlutabréf skráð	1.883.469	21.818	0	0	1.905.287
Skuldabréfasjóðir	535.756	0	0	0	535.756
Vogunarsjóðir	858.791	0	0	0	858.791
Millilagssjóðir	83.837	0	0	0	83.837
	7.054.661	181.876	0	0	7.236.537
Verðbréf með breytilegum tekjum samtals	15.822.243	420.143	1.763.983	15.205	18.021.574

19. Verðbréf með föstum tekjum greinast þannig:

	Samtryggingar-deild	Lífsverk 1	Séreignardeild Lífsverk 2	Lífsverk 3	Samtals
Árið 2014					
Innlend verðbréf					
Skuldabréf fyrirtækja	4.209.968	10.778	207.589	0	4.428.335
Skuldabréf með ríkisábyrgð	15.403.332	254.719	2.761.495	30.128	18.449.674
Skuldabréf sveitarfélaga	3.088.256	49.643	820.117	0	3.958.016
Skuldabréf fjármálastofnana	824.601	83.869	883.467	0	1.791.937
	23.526.156	399.009	4.672.668	30.128	28.627.961
Erlend verðbréf					
Skuldabréf með ríkisábyrgð	1.770.254	0	0	0	1.770.254
Skuldabréf fyrirtækja	198.331	0	0	0	198.331
	1.968.585	0	0	0	1.968.585
Verðbréf m. föstum tekjum samtals	25.494.741	399.009	4.672.668	30.128	30.596.546

20. Veðlán greinast þannig:

	2014	2013
Lán til sjóðfélaga	6.617.261	6.498.616
Varúðarniðurfærsla sjóðfélagalána í árslok	(75.917)	(81.829)
	6.541.343	6.416.787

21. Niðurfærsla verðbréfa greinist þannig:

Skuldabréf	220.627	434.196
	220.627	434.196

22. Fjárfestingar greinast þannig eftir gjaldmiðlum:

2014	Í íslenskum kr.	Í erl. mynt	Samtals
Verðbréf með breytilegum tekjum	10.785.036	7.236.537	18.021.574
Verðbréf með föstum tekjum	28.627.961	1.968.585	30.596.546
Veðlán	6.541.343	0	6.541.343
Bankainnistæður	1.280.495	337.139	1.617.634
Aðrar fjárfestingar	2.129	0	2.129
	47.236.965	9.542.261	56.779.227

Undir liðnum aðrar fjárfestingar er fasteign sem sjóðurinn yfirtók á árinu sem fullnustueign.

23. Rekstrarfjármunir

	Rekstrar-fjármunir
Heildarverð 1.1.2014	9.188
Afskrifað 1.1.2014	(4.459)
Viðbót á árinu	771
Afskrifað á árinu	(1.717)
Bókfært verð 31.12.2014	3.783
Stofnverð 31.12.2014	9.959
Afskrifað 31.12.2014	(6.176)
Bókfært verð 31.12.2014	3.783
Afskriftahlutföll	10 - 33%

24. Skuldbindingar utan efnahags

Í árslok 2014 voru skuldbindingar sjóðsins vegna fjárfestingaloforða í framtakssjóðum að fjárhæð 2.264 milljónir króna.

25. Lífeyrisskuldbinding

Tryggingafræðileg staða samkvæmt tryggingafræðilegri athugun vegna ársins 2014 var 0,2%. Staða áfallinna skuldbindinga nam -0,3% en staða framtíðarskuldbindinga var 0,8%. Heildartryggingafræðileg staða sjóðsins var jákvæð annað árið í röð. Góð raunávöxtun bætti áfallna stöðu sjóðsins verulega. Nýjar réttindatöflur tóku gildi 1.1.2015 í samræmi við grein 6.2 í samþykktum sjóðsins. Réttindaávinningur fyrir greitt iðgjald í framtíðinni hækkaði við breytingarnar en hafði áhrif til lækkunar á tryggingafræðilegri stöðu. Ástæða er til að benda á að gott jafnvægi hefur náðst milli áunninnar stöðu og framtíðarstöðu sjóðsins.

	Áfallin skuldbinding	Framtíðar-skuldbinding	Heildar-skuldbinding
Eignir:			
Eignir	49.879	0	49.879
Endurmat	139	0	139
Fjárfestingakostnaður	(1.635)	0	(1.635)
Iðgjöld	0	36.422	36.422
Eignir samtals	48.384	36.422	84.805

	Áfallin skuldbinding	Framtíðar-skuldbinding	Heildar-skuldbinding
Skuldbindingar:			
Ellilífeyrir	39.330	30.398	69.727
Örorkulífeyrir	1.349	1.443	2.792
Makalífeyrir	6.754	2.675	9.429
Barnalífeyrir	223	338	560
Rekstrarkostnaður	861	1.287	2.148
Skuldbindingar samtals	48.515	36.141	84.656
Skuldbindingar umfram eignir	(131)	281	149
Í hlutfalli af skuldbindingum	(0,3%)	0,8%	0,2%

26. Kennitölur:

Samtryggingardeild	**2014**	**2013**	**2012**	**2011**	**2010**
Nafnávöxtun	7,4%	8,7%	10,5%	6,4%	0,4%
Raunávöxtun	6,3%	4,8%	5,8%	1,1%	(2,2%)
Hrein raunávöxtun	6,1%	4,6%	5,5%	0,9%	(2,4%)
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
síðastliðin fimm ár	2,9%	1,6%	(6,6%)	(7,8%)	(6,2%)
síðastliðin tíu ár	(0,5%)	(0,5%)	0,0%	(1,7%)	(2,3%)
Rekstrarkostnaður:					
Í hlutfalli af eignum	0,20%	0,19%	0,20%	0,20%	0,20%
Verðbréfaeign skiptist þannig:					
Skráð verðbréf með breytilegum tekjum	16,4%	15,9%	13,5%	12,4%	17,2%
Skráð verðbréf með föstum tekjum	50,1%	50,6%	51,6%	48,8%	38,3%
Óskráð verðbréf með breytilegum tekjum	15,8%	16,0%	14,0%	12,0%	10,2%
Óskráð verðbréf með föstum tekjum	1,7%	0,6%	1,4%	0,9%	5,8%
Veðlán, óskráð	13,3%	14,7%	17,2%	19,3%	21,2%
Innlán í fjármálastofnunum	2,6%	2,2%	2,3%	6,5%	7,2%
Eignir í íslenskum krónum	81,3%	81,8%	79,1%	78,2%	74,7%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	18,7%	18,2%	20,9%	21,8%	25,3%
Meðalfjöldi virkra sjóðfélaga	2.568	2.566	2.573	2.588	2.595
Meðalfjöldi lífeyrisþega	325	301	295	241	235
Lífeyrir sem hlutfall af iðgjöldum	21,8%	21,2%	20,2%	20,4%	20,6%
Stöðugildi á árinu	6,2	6,0	6,6	7,5	7,2
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir	76,7%	76,6%	77,7%	79,4%	80,0%
Örorkulífeyrir	8,3%	7,9%	7,7%	6,5%	6,3%
Makalífeyrir	13,6%	14,0%	13,4%	12,7%	12,4%
Barnalífeyrir	1,4%	1,5%	1,2%	1,4%	1,3%
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt:					
Eign umfram áfallnar skuldbindingar	(0,3%)	(3,0%)	(9,6%)	(15,6%)	(19,2%)
Eign umfram framtíðarskuldbindingar	0,8%	7,0%	2,8%	4,5%	4,5%
Eign umfram heildarskuldbindingar	0,2%	1,3%	(4,2%)	(6,8%)	(8,7%)

Séreignardeild:

Lífsverk 1					
Nafnávöxtun	4,5%	14,3%	9,6%	9,2%	12,2%
Hrein raunávöxtun	3,4%	10,3%	4,9%	3,8%	9,4%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
síðastliðin fimm ár	6,3%	9,5%	(1,4%)	(1,9%)	(1,5%)
Verðbréfaeign skiptist þannig:					
Skráð verðbréf með breytilegum tekjum	44,8%	40,5%	57,8%	35,5%	36,6%
Skráð verðbréf með föstum tekjum	46,9%	50,6%	40,5%	55,2%	58,4%
Annað	8,3%	8,9%	1,7%	9,3%	5,0%
Eignir í íslenskum krónum	95,9%	96,2%	96,1%	95,1%	95,3%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	4,1%	3,8%	3,9%	4,9%	4,7%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	318	287	284	265	268
Fjöldi lífeyrisþega	12	12	14	23	9

26. Kennitölur, frh.:

Lífsverk 2	**2014**	**2013**	**2012**	**2011**	**2010**
Nafnávöxtun	2,8%	5,1%	6,6%	8,1%	9,2%
Hrein raunávöxtun	1,7%	1,4%	2,0%	2,8%	6,5%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðastliðin fimm ár	2,9%	2,5%	(3,1%)	(2,9%)	(2,3%)
Verðbréfaeign skiptist þannig:					
Skráð verðbréf með breytilegum tekjum	26,5%	25,6%	25,6%	35,3%	25,6%
Skráð verðbréf með föstum tekjum	70,1%	71,5%	70,5%	60,7%	72,3%
Annað	3,4%	2,9%	3,9%	3,9%	2,2%
Eignir í íslenskum krónum	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	2.903	2.739	2.747	2.617	2.520
Fjöldi lífeyrisþega	98	93	112	128	106

Lífsverk 3					
Nafnávöxtun	4,6%	4,6%	5,1%	4,6%	9,2%
Hrein raunávöxtun	3,5%	0,9%	0,5%	0,8%	6,5%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðastliðin fimm ár	2,4%	2,0%			
Verðbréfaeign skiptist þannig:					
Skráð verðbréf með breytilegum tekjum	12,8%	25,3%	30,1%	39,7%	32,8%
Annað	87,2%	74,7%	69,9%	60,3%	67,2%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	49	47	52	32	21
Fjöldi lífeyrisþega	3	1	2	1	0

Skilgreiningar:

Raunávöxtun	Ávöxtun sjóðsins, umfram verðlagsbreytingar samkvæmt vísitölu neysluverðs.
Hrein raunávöxtun	Raunávöxtun þegar kostnaður við rekstur sjóðsins hefur verið dreginn frá.
Kostnaður í hlutfalli af eignum	Hlutfall rekstrarkostnaður af meðaltali hreinnar eignar í ársbyrjun og árslok.

LÍFSVERK
LÍFEYRISSJÓÐUR

Engjateigi 9 105 Reykjavík
www.lifsverk.is